

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/instytucje-antykorupcy/wyspecjalizowane/na-swiecie/3821,HISZPANIA-Fiscala-Anticorruption-ACPO.html>
2023-03-20, 17:55

HISZPANIA - Fiscalía Anticorrupción (ACPO)

Fiscalía Especial para la Represión de los Delitos Económicos relacionados con la Corrupción (ACPO) - Specjalny Urząd Śledczy do spraw Zwalczania Przestępstw Gospodarczych Powiązanych z Korupcją, został powołany w 1995 roku. Jest to wyspecjalizowany urząd śledczy, działający w ramach Państwowej Służby Śledczej (State Prosecution Service - SPS). Posiada uprawnienie do prowadzenia dochodzeń oraz oskarżania w sprawach o przestępstwa korupcyjne „szczególnej wagi”. Specjalnie przydzieleni prokuratorzy wykonują obowiązki w ramach ACPO. Do ich zadań należy prowadzenie dochodzeń przedprocesowych oraz prowadzenie oskarżenia w postępowaniu przed sądem. Obok prokuratorów, ACPO zatrudnia również specjalistów i ekspertów z różnych dziedzin wiedzy.

ACPO jest częścią Państwowej Służby Śledczej i jest jej integralną częścią. Pomimo, że jej niezależność nie jest formalnie przewidziana przepisami prawa, to jednak urząd posiada nieformalną niezależność od SPS.

Na czele ACPO stoi Prokurator Naczelny (Chief Prosecutor), który wybierany jest przez Rząd na wniosek Prokuratora Generalnego, po zasięgnięciu opinii Rady Generalnej Prokuratury (Prosecutor General Council). Prokurator Naczelny ACPO posiada takie same uprawnienia i obowiązki, jak Prokuratorzy Naczelni innych organów Państwowej Służby Śledczej.

W zakresie zainteresowania ACPO znajdują się dwa główne rodzaje przestępstw: przestępstwa gospodarcze oraz przestępstwa popełnione przez urzędników publicznych w trakcie wykonywania obowiązków służbowych. W szczególności są to przestępstwa przekupstwa, przestępstwa przeciwko Skarbowi Państwa, przemyt, nadużycie lub niezgodne z prawem wykorzystanie informacji, sprzeniewierzenie środków publicznych, oszustwo, zmowa cenowa, powoływanie się na wpływy, pertraktacje zakazane urzędnikom publicznym, przestępstwa przeciwko własności i porządkowi społeczno-gospodarczemu, poważne oszustwa przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej oraz przestępstwa powiązane z wyżej wymienionymi.

W zakresie jurysdykcji ACPO znajdują się sprawy dotyczące przestępstw popełnionych przez wysokich urzędników państwowych. Prokurator Generalny może również zwrócić się o interwencję w sprawie przestępstw z udziałem niższych urzędników państwowych, w przypadku, gdy złożoność sprawy jest wysoka lub interes gospodarczy lub społeczny jest w znacznym stopniu zagrożony. W zakresie zainteresowania ACPO znajdują się również między innymi sprawy defraudacji środków publicznych, które dotyczą środków publicznych lub dóbr o szczególnym znaczeniu, pociągające ze sobą zagrożenie dla gospodarki państwowej.

Dochodzenia mogą być wszczynane zarówno z urzędu, jak i na wniosek osób prywatnych lub administracji publicznej. Przepisy postępowania karnego zobowiązują administrację publiczną do współpracy z wymiarem sprawiedliwości. W przypadku przestępstw podlegających jurysdykcji ACPO, do wszczęcia postępowania nie jest wymagana zgoda Prokuratora Generalnego. Z kolei, w przypadku, gdy istnieje konieczność określenia szczególnej wagi przestępstwa, Prokurator Naczelny ACPO zwraca się do Prokuratora Generalnego w sprawie wszczęcia postępowania.

Prokuratorzy ACPO są wybierani przez rząd na podstawie wniosku Prokuratora Generalnego, po uprzednio przeprowadzonych konsultacjach z Radą Generalną Prokuratury. Od kandydatów na stanowiska prokuratorów ACPO wymaga się doświadczenia w zakresie spraw dotyczących przestępczości gospodarczej oraz oszustw podatkowych.

Prokurator Generalny może wyznaczyć prokuratorów z innych publicznych urzędów śledczych celem włączenia ich do ACPO. Ponadto Urząd jest zasilany zasobami ludzkimi z jednostek Departamentu Podatkowego, Generalnego Inspektoratu Administracyjnego Służby Cywilnej, Straży Państwowej, żandarmerii lub policji.

Siedzibą ACPO jest Madryt.

Źródło: OECD (2006), Specialised anti-corruption institutions, review of models.